

Bağlantı kurmak

Sivil toplum nedir –kim, kimin için, ne yapar?

Konular	Yurttaşlık, Demokrasi, Genel insan hakları
Zorluk	Düzey 4
Grup büyüklüğü	8-20
Süre	90 dakika
Genel bakış	Bu etkinlik, demokrasi ortamında yurttaşların hak ve sorumlulukları, hükümet, sivil toplum kuruluşları ve medya konuları üzerine görüşme ve pazarlık yapmayı içermektedir.
İlgili haklar	<ul style="list-style-type: none"> • Oy kullanma hakkı; ülke yönetimine katılım ve ülkeye hizmet etme hakkı • Bilgi ve ifade özgürlüğü • Topluma karşı ödevler
Amaçlar	<ul style="list-style-type: none"> • Hak ve sorumluluklar arasındaki ilişkiyi anlamak • Demokrasinin farklı sektörleri arasındaki karmaşık ilişkiyi anlamak • İşbirliği becerisi ve yurttaş sorumluluğu bilincini geliştirmek
Materyal	<ul style="list-style-type: none"> • Her grup için büyük boy kâğıt (A3) ya da yazı tahtası kâğıdı • Her grup için farklı renkte iki markör (örneğin yeşil ve kırmızı) • Bir yumak sicim ya da yün (yeşil tercih edilir) • Her grup için bir rulo bant • Makas • Oyun kurallarının kopyaları
Hazırlık	1,5 metre uzunluğunda 24 adet sicim/yün kesin

Yönerge

1. Etkinliğin amacının, (ideal) demokratik toplumun dört sektörü arasındaki farklı ilişkilerin bir “harita”sını çizmek olduğunu anlatın
2. Katılımcıları eşit sayıdan oluşan dört gruba ayırın. Gruplar demokrasinin dört “aktör”ünü temsil edecekler: Hükümet, sivil toplum kuruluşları, medya ve yurttaşlar.
3. Her gruba büyük boy kâğıt ve markörleri dağıtın. Kendi “aktör”lerinin demokratik bir toplum içinde oynadığı rol üzerine bir beyin fırtınası yapmaları için gruplara 10 dakika süre verin. Bu süre içinde yapmaları gereken aktörün temel işlevlerini ortaya koymak. Gruplar en önemli beş işlevi kırmızı markörü kullanarak büyük boy kâğıtlara liste halinde yazmalılar.
4. Grupları, sonuçları sunmak üzere biraraya toplayın. Gruplar birbirleriyle yorumlarını paylaşsın. Katılımcılara dört “aktör”ün temel işlevleri üzerinde hemfikir olup olmadıklarını sorun. Gelen yorumlar sonucunda gruplar dilerse listeyi değiştirebilir.
5. Katılımcılar tekrar gruplarına dönsünler. Gruplardan bu sefer diğer “aktör”lerden ne beklediklerine dair bir beyin fırtınası yapmalarını isteyin. Kendi işlevlerini yerine getirebilmek için diğer “aktör”lerden ne talep ediyorlar? Bu talepleri ayrı başlıklar halinde listeleyip yeşil markörle kâğıda yazsınlar. Bu görev için gruplara 15 dakika süre verin.

KONULAR

YURTTAŞLIK

DEMOKRASI

GEN. İNSAN HAKLARI

ZORLUK

DÜZEY 4

DÜZEY 3

DÜZEY 2

DÜZEY 1

DÜZEY 4

GRUP BÜYÜKLÜĞÜ

8-20

SÜRE

90 DAKİKA

6. Süre sona ermek üzereyken gruplardan en önemli gördükleri altı talebi seçmelerini isteyin. Her gruba bu talepleri simgelemek üzere bir rulo bant ve kesmiş olduğunuz iplerden verin.
7. “Oyunun kuralları”nın bulunduğu kâğıdı dağıtın. Kuralları açıklayın ve herkesin bir sonraki aşamada ne yapacağını anladığından emin olun. Gruplardan kâğıtlarını odanın ortasına getirmelerini ve birbirleri arasında 1 m. mesafe olacak şekilde bir kare içinde yere koymalarını isteyin (çizime bakın). Her gruptan kendi “köşe”lerine yakın bir yerde durmasını isteyin.
8. Pazarlık turları şimdi başlayabilir. Her tur için 10 dakika süre tanıyın. Eğer bir talep kabul edilirse sorumluluğun kabul edildiğini gösteren bir ip parçası yerdeki iki kâğıt arasına yapıştırılmalı.
9. Süreç sona erdiğinde, dört “aktör” birbiri ile karmaşık bir ağ halinde bağlanmış olmalı. İnsanlar şema etrafında oturmaya devam ederken bilgi edinme ve değerlendirme bölümüne geçin.

Bilgilendirme ve değerlendirme

Katılımcılardan meydana getirdikleri ağa bakmalarını ve etkinliği enine boyuna düşünmelerini isteyin.

- Demokratik bir toplumda, hükümet, sivil toplum kuruluşları, medya ve yurttaşların yerine getirmeleri gereken işlevleri düşünmek zor muydu?
- Gruplar içinde hangi işlevlerin kabul edileceği ve hangilerinin reddedileceği konusunda anlaşmazlıklar yaşandı mı?
- Diğer gruplara biçilen sorumluluklardan hangileri ilgili gruplar tarafından kabul görmedi? Neden? Sizce böyle durumlar gerçek hayatta sorun yaşanmasına neden olur mu?
- Grupların kabul ettiği ama daha önceden farkında olmadığı sorumluluklar ortaya çıktı mı? Bu konuda ne düşünüyorlar?
- Etkinlik, katılımcılara demokratik bir toplum hakkında daha önce bilmedikleri yeni şeyler gösterdi mi? Bir sürprizle karşılaşıldı mı?

Kolaylaştırıcılar için ipuçları

Açıklamaların 4. aşamasında, grupların kendi aktörlerinin temel işlevlerini listelemesinin ardından büyük grup halinde yapılacak tartışma için çok vakit harcamayın. Bu vakti daha çok bir sonraki küçük grup çalışması için kullanın. Gruplar diğer grupların işlevleri hakkında bilgi sahibi olmalı.

Gruplar taleplerini sıralarken (5. aşama) gerçeklerden uzaklaşmamalıdır. Belirlenen sorumluluklar kabul edilebilir olmalı, adaletsiz ya da mantıksız talepler öne sürülmemelidir.

Gruplar pazarlığa başladıklarında (8. aşama) bunu bir “yarış” olarak algılamamalı, ayrıca bu bölüm için çok vakit harcamamalıdır. Gruplar kendilerini birbirleriyle işbirliği içine giren birimler olarak görmeliler: Burada asıl amaçlanan tüm “aktör”lerin herkesin refahı için çalıştığı bir toplum yaratmaktır. Bu nedenle, hızlı adımlar atılmalıdır: Gruplar kendilerine mantıklı gelen talepleri kabul etmeli, kabul edilebilir olmayanları ileriki bir aşamada tartışmak üzere geri çevirmelidir.

Çeşitlemeler

Bu etkinlik, farklı sayıda “aktör” kullanılarak daha zor ya da daha kolay hale getirilebilir. Örneğin gruplara, “iş sektörü”, “azınlıklar”, ya da “dezavantajlı gruplar”ı ekleyebilirsiniz. Eklenen gruplarla pazarlık süreci biraz daha karmaşık hale gelebilir. Bununla birlikte grupların hepsinin diğerleriyle talep alışverişine girmesini sağlayabilirsiniz. Bunun yanında genç insanların hayatlarıyla doğrudan ilgili kategoriler kullanabilirsiniz –örneğin, “yurttaşlar”ı “genç insanlar”la yer değiştirebilir, “hükümet” yerine “okul”u tercih edebilirsiniz.

Bu etkinlik gruplardan biri ya da daha fazlası çıkarılarak daha kolay uygulanır hale getirilebilir: Örneğin, sadece “yurttaşlar” ve “hükümet” ile çalışabilirsiniz. Küçük bir grubunuz varsa bu seçeneği tercih edin.

Etkinliği şemayı kullanmadan yürütebilirsiniz: Pazarlık sürecinde, ilk gruptan bir kişi ipin bir ucunu elinde tutabilir ve diğer ucunu ikinci gruptaki bir kişiye teklif edebilir. Süreç sona erdiğinde katılımcıların tamamı ellerinde bir ipin ucunu tutuyorlarsa, “toplum”un tamamı fiziksel olarak birbiriyle bağlantı kurmuş hale gelecektir!

İzleme önerileri

Grup, topluma yeni aktörler ekleyerek haritayı genişletebilir (Çeşitlemeler kısmına bakın). Daha net olması için haritayı farklı bir kâğıda aktarabilir, farklı renkler kullanarak bağlantıları çizebilirler –örneğin, kırmızı renk hükümet için, sarı renk medya için, yeşil renk sivil toplum kuruluşları için vs. Yaşadığınız toplumda hangi bağlantıların iyi kurulmadığını, bunu aşmak için neler yapılması gerektiğini düşünün.

Grubunuz kendi yörelerindeki yerel yönetim, sivil toplum kuruluşları ve medya arasındaki işbirliği ve aralarındaki bağlantı üzerine daha pratik bir proje üzerinde çalışmak isterse, sayfa 139’daki “Bahçekondu” etkinliğini yürütebilirsiniz.

Önemli gün

9 Kasım 1989

Berlin Duvarı’nın yıkılışı

BİLGİ MATERYALİ**Oyunun Kuralları**

1. Oyundaki amaç her “aktör”ün taleplerini diğer “aktör”lere kabul ettirmesidir.
2. Pazarlık “aktör” çiftleri arasında üç turda aşağıdaki sırayla yapılır:
 - 1. tur: Yurttaşlar ve STK’lar pazarlık yapar, medya ve hükümet pazarlık yapar.
 - 2. tur: Yurttaşlar ve medya pazarlık yapar, STK’lar ve hükümet pazarlık yapar.
 - 3. tur: Yurttaşlar ve hükümet pazarlık yapar, medya ve STK’lar pazarlık yapar.
3. Çiftler kendi aralarında kimin önce başlayacağına karar verir, ardından sırayla diğer taraftan ne istediklerini dile getirirler.
4. Bir talepte bulunurken, katılımcılar talepleri açık ve net bir şekilde ifade etmelidir. Talebin neyle ilgili olduğunu, neden böyle bir talepte bulunulduğunu, yani, aktörün kendi işlevini yerine getirmede diğer aktörden talep edilen işlevin neden bu kadar önemli olduğunun anlatılması gerekir.
5. Katılımcıların, bir talebi kabul edip etmeme kararı alırken istenen şeyin adil olup olmadığını ve bu işlevi yerine getirip getiremeyeceklerini düşünmeleri gerekir.
6. Eğer ikinci grup talebi reddederse, ip kenara konur. Eğer kabul edilirse, iplerden biri iki aktör arasında kurulmuş bağlantıyı simgelemesi için karşılıklı şemalara yapıştırılır. “Kabul eden grup” şemanın üzerine talebin ne olduğunu daha sonra hatırlamak üzere kısaca not almalı.
7. Tüm talepler üzerinde tartışma yapılanaya kadar süreci tekrar edin.
8. Dört aktör arasındaki bağlantılar kurulana kadar her turdaki süreci tekrar edin.

